

Kázeň z ev. Služieb Božích, BA (NK/Lamač s VP), 4. nedeľa po Svätej Trojici, 10. 7. 2022, 8.30/10.00 h; ES 188, 550, 197, 490, A 51, text zo SZ: 1M 50, 15 – 21; **téma nedele: Milosrdenstvo a odpustenie**

Lukáš 6, 36 – 42: „³⁶ Bud'te teda milosrdní, ako je milosrdný aj váš Otec. ³⁷ **Nesúďte a nebudete súdení; nepotupujte a nebudete potupení; odpúšťajte a bude aj vám odpustené.** ³⁸ Dávajte a bude vám dané. Mieru dobrú, natlačenú, natrasenú a vrchom nasypanú dajú vám do lona; lebo akou mierou meriate, takou vám bude namerané. ³⁹ Povedal im aj podobenstvo: Či môže vodiť slepý slepého? Či nepadnú obaja do jamy? ⁴⁰ Nie je učeník nad učiteľa, ale dokonalý bude každý, keď bude ako jeho učiteľ. ⁴¹ Prečo vidíš bratovi v oku smietku, keď vo vlastnom oku nebadáš brvno? ⁴² Ako môžeš povedať bratovi: Brat môj, dovoľ, vyberiem ti smietku, ktorú máš v oku, keď ty nevidíš brvno vo svojom oku? Pokrytec, vytiahni najprv brvno z vlastného oka, a potom uvidíš, ako vybrať smietku, ktorá je v oku bratovom.“

Milí bratia a milé sestry!

„Nesúďte a nebudete súdení.“ Zo všetkých výziev Pána Ježiša sa táto zdá byť **najmenej reálna**. Veď **posudzovanie je čosi, čo robíme už od detstva**. Jednou z hlavných úloh našich rodičov bolo naučiť nás **rozlišovať medzi dobrom a zlom**. Keď sme boli poslušní,

povedali nám: „Si dobrý chlapec. Si dobré dievča.“ Keď nám dal niekto čokoládu, povzbudili nás: „Nebud' sebecký, daj z nej kúsok aj svojim súrodencom.“ Ak máme deti, pravdepodobne sme im hovorili to isté.

V škole to pokračuje. Dobre vykonaná úloha je odmenená dobrou známku, nezvládnutá písomka slabou známku. Školou to nekončí. V profesionálnom živote mnohé firmy organizujú hodnotiace pohovory, niektoré každý rok. Spolupracuje zamestnanec dobre? Dosiahol svoje ciele? Prečo ich nenaplnil? – Od posúdenia výsledkov takýchto pohovorov závisí zvýšenie platu, budúce povýšenie alebo naopak, preradenie na nižšiu pozíciu, prípadne prepustenie zo zamestnania.

Súdime, posudzujeme a sme súdení. Nie sme výnimkou z tohto pravidla. **Každý deň hodnotíme situácie, ktoré zažívame. O ľuďoch, ktorých stretávame si vytvárame dojem** a v duchu o nich vravíme: „Chce zo mňa iba vymámiť peniaze.“ „Vždy stresuje.“ „Nedá sa na neho spoľahnúť.“ „Je milá, veľmi rád sa s ňou rozprávam.“ „Je taký nudný.“ „V tomto obchode sú takí nepríjemní, už tam nepôjdem.“ A tak ďalej...

Prečo nám teda Pán Ježiš hovorí, aby sme nesúdili druhých? Ved' sa to javí byť proti poriadku, ktorý je potrebný pre správne fungovanie spoločnosti a vyžaduje, aby sme rozlišovali medzi dobrom a zlom.

Chce Ježiš potlačiť naše pocity a prinútiť nás cítiť sa vinnými za to, že niektorých ľudí máme radšej ako iných? Neuvedomuje si, že posudzovanie je nevyhnutnou potrebou pre chod nášho sveta?

Nemyslím si to. **Tým, že nám Pán Ježiš odporúča nesúdiť druhých, zdôrazňuje 2 dôležité prvky.**

(1) V prvom rade **nás posielajú späť k sebe samým.** Prečo? Pretože **keď niekoho kritizujeme, vždy hovoríme niečo o sebe.** Napríklad keď povieme: „Nemám rád tohto človeka, je náladový“ alebo: „Je to lakomec a egoista“, najprv odhalíme, čo hýbe nami. Je dôležité si to uvedomiť.

Cestou zo školy na farský úrad som stretol pána, ktorý ma požiadal o peniaze na jedlo. Obchod bol blízko, zašiel som tam a kúpil mu veľkú bagetu a čosi na pitie. Keď som mu to odovzdal, znova a znova žiadal o peniaze. Snažil som sa mu vysvetliť, že som mu peniaze práve dal formou zakúpenia jedla. Na to mi začal zoširoka hovoriť o množstve svojich rozličných

problémov. Stratil som trpezlivosť a nervózne sa s ním rozlúčil, keďže ma čakala ďalšia povinnosť.

Cestou som sa v duchu sám seba pýtal, prečo som tak reagoval a uznal, že situáciu som zvládol zle. Cítil som sa povinný systematicky ho počúvať a potom som zbytočne znervóznel, namiesto, aby som sa ospravedlnil a dal mu pokojne najavo, že teraz práve nemám toľko času na rozhovor a čaká má plánované stretnutie. Nervozitou som neprospeš ani jemu, ani sebe. Príští nervóznym na stretnutie nie je to pravé „orechové“.

Keď ľudí posudzujeme, vždy najprv vyjadrujeme niečo o sebe. **Ak na niekoho ukazujeme prstom, spravidla tromi ďalšími prstami ukazujeme na seba.** Platí: **„Nesúď nikoho, ak si predtým nekráčaš v jeho topánkach.“** Má zmysel zmeniť svoj negatívny postoj skôr, ako iných odsúdime. Bude to prospešné pre nich i pre nás.

Timothy Keller píše o žene, ktorá prešla veľkou skúškou. Hoci bola veriaca, tragédia, ktorá ju postihla, ovplyvnila jej vieru. Nedokázala sa modliť a bola na Boha veľmi nahnevaná. Ľuďom v cirkevnom zbore sa otvorila so svojím problémom, no stretla sa s neporozumením, ba s prísnyim napomínaním. Opustila zbor, lebo sa nazdávala, že nedosahuje duchovnú úroveň jeho členov, ktorí sú

podľa nej príliš dobrí kresťania. Timothy Keller však uvádza, že opak je pravdou: Ľudia v onom zbore **nie sú príliš kresťanskí. Naopak, nie sú dostatočne kresťanskí.** Obrazne povedané: mali zoznam toho, čo musia urobiť, aby boli dokonalí, ale v skutočnosti **zabúdali na to najdôležitejšie: na Božiu milosť a z nej prameniacu lásku k druhým.** Odsúdením tejto ženy si títo ľudia mali uvedomiť, čo je v neporiadku s nimi samými – konkrétne, že im chýba dostatok porozumenia, lásky, ochoty počúvať, že trpia nedostatkom viery v Boha – lebo neveria, že tak ako Boh miluje ich, má rád aj trpiacu ženu.

(2) Druhý podstatný prvok, ktorý Ježiš zdôrazňuje, keď hovorí: „*Nesúďte a nebudete súdení*“, **môžeme lepšie pochopiť na základe jedného z Ježišových podobenstiev (Matúš 18, 21 – 35).** Spomína v ňom sluhu, ktorému Pán odpustil obrovský dlh. No vzápätí tento istý sluha nebol ochotný odpustiť jednému zo svojich spolusluhov, podlžnosť, ktorá – v porovnaní so sumou, ktorú pán odpustil jemu – bola malou čiastkou. Sluha nechotný odpustiť sa zachoval zle. Nie kvôli požadovanej sume, pretože tá mu patrila. Zachoval sa zle, lebo zabudol, čo najprv pre neho urobil jeho pán.

Keď Pán Ježiš vraví, aby sme nesúdili druhých, kladie nám na srdce, aby sme nezabudli, že Boh k nám bol a je milosrdný. Neláme nad nami palicu, nekončí s nami pre naše slabosti. Vidí nás ako svoje milované deti, za ktoré Jeho Syn zomrel na kríži. Tam nás Pán nás zachránil – vyslobodil z našich hriechov. On pamätá, že sme nedokonalí ľudia. Naďalej nám prejavuje svoju lásku. To je za Ježišovými slovami: „*Nesúďte a nebudete súdení, ... odpúšťajte a bude aj vám odpustené.*“ Pán Boh je k nám milosrdný a celkom oprávnene nás žiada, aby sme i my boli milosrdní k druhým.

Neznamená to, že Boh si zatvára oči pred realitou zla, alebo že nás nabáda, aby sme si my zatvárali oči pred zlom. – Nie. Nič také.

Pán nás v prvom rade vyzýva, aby skôr, než budeme súdiť, sme poctivo preskúmali sami seba, svoje vlastné pohnútky, naše motívy, ktoré nás k posudzovaniu vedú.

A po druhé, pamätajme, že Pán je k nám nekonečne milosrdný. Vie, že nie sme dokonalí. Napriek tomu nás naďalej miluje. **Odrážajme toto Jeho milosrdenstvo v našich úsudkoch o druhých.** Umožní nám to tkp. vidieť

v každom človeku „diamant“, ktorý je síce neraz osadený do olova, ale napriek tomu zostáva diamantom. Amen.

Použitím myšlienok Daniela Gnaeigho a Timothyho Kellera: [Martin Šefranko, ev. a. v. farár](#)

Modlitba po kázni

Skláňame sa pred Tebou,
Bože náš a prosíme,
aby nás sprevádzali
Tvoja láska, milosť a trpezlivosť.

Ďakujeme, že napriek mnohým
naším slabostiam, nedokonalosti a hriešnosti nás miluješ
a Tvoje milosrdenstvo nás prikrýva.

Prosíme, nech Tvoja láska,
prejavená nám v Tvojom Synovi,
nás objíma a pomáha nám prechádzať
cez mnohé úskalia nášho života.

Pripomínaš nám, že keď niekoho kritizujeme,
hovoríme vždy čosi aj o sebe.

Kladieš nám na srdce,
aby skôr, ako budeme posudzovať iných,
sme skúmali seba – to, aké pohnútky nás vedú
a pamätali sme na Tvoje milosrdenstvo k nám.

Zmocňuj nás Svätým Duchom,
aby sme v našich úsudkoch o ľuďoch
i v našom počínaní k nim,

odzrkadľovali Tvoje milosrdenstvo
a neprestávali Ti životom i slovami
každého dňa ďakovať,
že žijeme z Tvojho odpustenia
a patríme Tebe – v živote i v smrti. Amen.